

SECRETARIJ

VAN HET

GEMEENTE BESTUUR.

Ingevolge Art. 2 van het Reglement der Schutterij, worden bij dezen opgeroepen, alle Manspersonen, dewelke hun 16de Jaar hebben bereikt, en het 17de zijn ingetreden, alsmede die, welke in den gepasseerden Jare uit Europa, en van elders, in deze Stad zijn aangekomen, zoo ook dezulken, van welke de redenen tot provisionele bevrijding van dienst, thans opgehouden hebben te bestaan; om te compareren aan de Hoofdwacht van voornoemde Schutterij, op HEDEN, den 23ste Januarij, des Morgens om 8 uren, ten einde, volgens het voormelde Reglement, door eene Commissie uit den Krijgsraad, bij de Schutterij te worden ingelijfd.

Zullende tegen den non-comparanten worden geprocedeerd, conform art. 5, 72, 73, 74 en 124 van meergemeld Reglement.

Luidende Artikel 5 aldus:

Er zullen drie oproepingen geschieden, onwel van acht tot acht dagen. Zij, die bij de Eerste Oproeping tot den Schutterlijken Dienst, afwezig blijven, zullen verbeuren eene Boete van f 50 S. Ct., indien zij geene wettige redenen daarvoor geven bij de Tweede Oproeping.

Voor de tweede maal opgeroepen zijnde, en alnog achterblijvende, zal de voormelde Boete worden verdubbeld, bijaldien zij geene wettige reden inbrengen bij de Derde Oproeping.

Ten derden male opgeroepen en achtergebleven zijnde, zonder wettige reden, dewelke het achterblijven volkomen wettigt, zal zulks als onwilligheid aangemerkt, en met Geldboete of Gevangenis gestraft worden: de Geldboete niet minder dan f 500, en deze Boete, even als de twee varigen, te voldoen of in te volderen op de wijze als in art. 72, 73, 74 en 121 is omschreven, en de gevangenis niet minder dan zes weken, onverminderd zoodanige andere constringerende maatregelen, als de Gouverneur dezer Kolonie, zal vermeenen te moeten nemen.

Ouders zijn voor hunne minderjarige Zonen, en Voogden voor hunne Pupillen aansprakelijk voor de Boeten in dit Artikel vermeld.

De President van het Gemeente Bestuur,

Bij deszelfs absentie,

De fung. Eerste Wethouder,

N. B. O. X.

Derde en laatste Oproeping.

De President van het Gemeente Bestuur der kolonie Suriname, brengt bij dezen ter kennis van het Algemeen, dat de Lijsten, bevattende alle Personen, dewelke ter betaling van Contributie voor de Schutterij over het loopende jaar zijn aangeslagen, van heden tot ultimo dezer maand, bij den Kapitein Kwartiermeester H. BENJAMINS, ter visie van de daarbij belanghebbenden zijn liggende; — kunvende de zoodanigen, dewelke vermeenen mogten te hoog te zijn aangeslagen, zich deswegens tot den laatsten dezer maand, in geschrifte aan de Commissie van Doleantie adresseren, van dewelke door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal a. i., bij Schutterij-Order, dd. 23 December a^o. p^o. N°. 16, zijn benoemd:

Tot Voorzitter: den Gemeente Raad O. EIJLERS; — en

Tot Leden: de Kapitein der Schutterij

J. HELB, zoo mede de Heeren B. A. COHEN en H. P. VAN MARK.

Zullende de funtien van Secretaris bij dezelve Commissie worden waargenomen, door den Kapitein Kwartiermeester van gezegde Schutterij.

Paramaribo, 20 Januarij 1832.

De President voornoemd,
L. B. SLENGARDE.

BUTTENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, 24 November.

Uit Kalish schrijft men het volgende: »In onzen omtrek begint men de vreeselijke gevolgen van den oorlog nu eerst recht te ondervinden; verscheiden heeren-buitenplaatsen zijn geheel verwoest. De aan de pruisische grenzen staande russische troepen leven met onze burgers in de beste verstandhouding; de officieren van het garnizoen te Duitsch-Ostrowo en van andere plaatsen komen zeer dikwijls ons hier bezoeken.»

Van de Citadel Antwerpen wordt ons het volgende, dato 16 November, medegedeeld:

»Bijzonder nieuws is niet te melden, dan dat voor eenige dagen hier aangekomen zijn 40 manschappen voor de 10de afdeling infanterie, alle gewezen krijsgevangenen; een hunner heeft verhaald dat toen zij door Antwerpen kwamen, zij alstoen, hoewel door een gewapend korps begeleid wordende, door het gemeen met steenen en vuilnis begroet worden. In een straatje waar zij allon in één huis gelogeerd werden, waren de vensters vol met volk, die steenen bij zich hadden, om mede te werpen, doch toen de gewapende magt op hen aanlegden gingen zij allen haastig naar binnen.

DUITSCHLAND.

KONINGSBERGEN, 11 November.

Nooit heeft men zich ten opzichte van den Graanoogst meer bedrogen gevonden, dan in dit jaar. Naar het uiterlijk voorkomen hooft den wintervelden niet alleen oenen zeer ruinen oogst maar zelfs eenen dubbelen. De voorraadschuren waren niet toereikend den nieuwen oogst te bevatten, want or werden zelfs veel Granen in de open lucht bewaard. Eerst toen onze landlieden met het dorschen eenen aanvang gemaakt hadden, om zich met het zaaijen van het nieuwe Koren bezig te houden, bevond men niet alleen dat de oogst van dit jaar van het wintergraan eene slechte kwaliteit leverde, maar dat er ook een groot te kort in de kwantiteit zich opdeed. Wat Rogge betreft konde de nieuwe oogst ter uitzaaiing op vele plaatsen niet dienen, terwijl men het Koren uit het stroo niet konde krijgen. Eenige groote landeigenaars in Oost-Pruisen, die bijna gewoonlijk 20 à 30 lasten Rogge hier ten verkoop brengen, verklaren de Rogge niet te kunnen dorschen, maar dezelve tot beestenvoeder te moeten verbruiken. In Litthauen is de oogst beter uitgevallen, echter lang geene opbrengst van een middelgewas. In West-Pruisen moet het wel even zoo als bij ons gesteld zijn; de verbruikers van daar zijn voortdurend aan onze markt om het benodigde hier in te koopen, zoo als ook gedurig kleine vaartuigen uit het binnenland hier liggen

om inkoopen te doen. Behalve dit schijnt de Rogge-oogst in Pommeren en in het Markgraafschap Brandenburg mislukt te zijn, terwijl aanhoudend van Stettin hier orders op Rogge komen. In Berlijn betaalt men voor een schepel Rogge f 7 pr. ctr., hetgeen f 240 Holl. kompt. per last uitmaakt. Onze voorraad is door deze aftrek op niets gereduceerd en onze zolders van Granen geheel ontbloomt. Dooreen kan men aannemen dat in Oost- en West-Pruisen niet een derde van eenen gewonen middeloogst geweest is; ten gevolge van dien hebben wij van dit artikel niets overig om in het aanstaande jaar daarvan verzendingen buitenlands te maken; het zoude misschien het geval kunnen worden, dat wij zelfs genoodzaakt zullen zijn onthiedingen te doen, als men in overweging neemt dat de oogst van dit jaar even slecht, zoo niet neg gebrekiger is dan die van het jaar 1822, als wanneer uithoofde van het toenmalige misgewas onze belangrijke voorraad van Rogge geheel opgeruimd werd, en wij zelfs niet onbelangrijke toevoeren uit Denemarken en Pommeren ontvingen. Geheel anders is het in dit jaar gesteld, terwijl al onze zolders geheel ledig zijn.

Wat Tarwe betreft, zoo is de oogst daarvan dit jaar ook als verloren aan te merken. De kwaliteit valt dooreen maar middelmatig uit, de kwantiteit levert maar in het algemeen iets meer dan eenen halven oogst op. Vermits van deze graan-soort in ons land weinig verbruikt wordt, zoo zoude het kunnen zijn er eene kleinigheid ter weder uitvoer overig bleef, men moet echter bedenken dat wij ook geheel van allen voorraad ontbloomt zijn.

Garst en Haver leveren in het algemeen Erwt en Haver leveren in het algemeen de kwaliteit valt niet te roemen, de hoeveelheid kan misschien wel wat grooter dan die van de Tarwe zijn. Erwt en Boonen en Wikken bragten lang niet zoo veel op, als in het voorgaande jaar; wat de kwaliteit betreft, zoo is dezelve schoon en droog, en daarvan zijn circa 100 lasten Erwt naar Holland en eenige honderde lasten naar Engeland verscheept geworden. De afzending van dit jaar naar laatstgemeld artikel is bijna noemenswaardig in vergelijking van die des vorigens jaars, echter ook hiervan zal waarschijnlijk de expeditie in het aanstaande voorjaar zeer gering zijn, terwijl in het land zelf, uithoofde van het groot misgewas van de Rogge, die graanoogst eenigermate de plaats daarvan in het verbruik bekleeden moet, en wij hier alsook in Elbing en Dantzig bijna geen voorraad bezitten.

Wat onzen aanvoer uit het land in dit najaar betreft, zoo is dezelve zeer gering en juist als of wij geen nieuwen oogst gehad hadden. Onze landlieden zijn bijna alle door den vroegeren goeden oogst en voordeelige prijzen vermogend geworden en zullen dus in den winter ons maar spaarzaam van het weinige dat zij van Tarwe en wintergraan bezitten voorzien. Holland zal dit najaar wel geene gelegenheid vinden, onze nieuwe Rogge en Tarwe te leeren kennen, en ook in het aanstaande voorjaar heeft men slechts zeer onbelangrijke afschepingen van Tarwe te verwachten. Rogge kan volstrekt niet in aanmerking komen, terwijl de prijzen hier zoo als ook in het geheele rijk veel hooger dan in Holland staan, en de Russische regering op nieuw den uitvoer uit Polen, van dit artikel op het strengst verboden heeft.

In een der Parijsche Dagbladen, leest men het navolgende, der aandacht wel waardig, artikel:

„Alles is sedert de laatste woelingen zoo stil als somber. Het gemeene volk zijne zwakte gevoelende, heeft zijne woelingen gestaakt, en de vastheid van het gouvernement en van de schutterij heeft ten gevolge gehad, het inboezemen van al dat vertrouwen, hetwelk bij den toestand der europeansche staatkunde mogelijk is. Men ontdekt echter geen schijn van levendigheid in de zaken, in deze voorheen zoo vrolijke en drukke hoofdstad, en de kooplieden klagen geweldig.”

MENGELINGEN.

Ten tijde van den Spaanschen Successieoorlog kende geheel Madrid den eerzamen en deftigen don Paldolfo di Plampino niet omdat hij een aanzienlijk persoon was, maar omdat hij aanzienlijke zaken deed, en eene mooija dochter had. Pandolfo was eigenlijk een regtsgeleerde, maar hij had zich in zijn leven even weinig met het regt als het regtdoen opgehouden; zijne bezigheid was het bestuur over eene soort van Industrickantoor, alwaar aan jonge wachtende erfgenen en andere uitziende lieden, tegen eene voldoende erkentelijkheid, geld gegeven werd. Thans barst de oorlog uit, en de vijand kwam. Al geloofden men ook niets meer, men zal thans toch wel het volgende gelooven; wanneer de vijand komt, gaat het geld heen, de bezigheden slapen, de partijzucht waakt, de leeftijd vervalt, maar — de couranten bloeien.

Onze Pandolfo wist van alles gebruik te maken. Hij sloot het geldbureau en opende een courantenkantoor. In hetzelfde publiceerde, verkocht, ontwierp en schreef hij zijn dagblad; *Het kannonregt* — en dit blad had een tijdlang veel afstek. Hij hield niet van die zachtvaardige staatkunde die met alles te vreden is, noch van dien wellevenden courantenstijl, die alles huldigt wat hovendrijft; hij koos stout en sterk partij, en wel de partij der oude Oostenrijksche regering. Alengskens vergaande hij zich ook zoodanig met zijn onderwerp, dat hij daarin verward raakte, en op den naam alleen van Koning Filips den V. de koorts kreeg.

In den oorlog zijn de vrouwen tot last. Don Pandolfo besloot dus, zijne mooie dochter Dora uit te huwelijken. Een jong vrijmoedige schreef een soortgelijk, maar nog leviger nieuwshad — *De Kartetskogel* genaamd, en schoot daarmee tegen Koning Filips en tegen baarman Pandolfo. Wien men niet denkt te overwinnen, dien biedt men een verdrag aan. Don Diego (zoo heette die geduchte collega) had meer levendigheid, en bevondien vernuft; te huis leefde Pandolfo, in de stad schimpte hij, bij Diego bood hij de hand van vriendschap aan. De twee heeren, die elkander eerst gekwetst hadden, genazen elkander nu weer; men proes en schreef elkander af, en men vergat nooit, tussehen twee haakjes er bij te voegen: « uitmuntend verhaald in het *Kanonnenregt*, » « voldingend bevezon door de *Kartetskogel*, » enz. zoo dat het geerd publiek nu genoodzaakt was, twee couranten te koopen, om er ééne te hebben.

Verwondert men zich over deze vrede? Dat gebeurt altijd, zoo lang men de geheime overeenkomsten niet weet. Diego was op de schoone Dora verliefd, en Papa had hem dezelve, als verbondszeegel tot vrouw beloofd.

De schoone Dora had echter even weinig lust, om als zegel te worden gebruikt, als de eene of andere Prinses; en sedert een jong, gekwetst Officier, don Alonzo tegenover haar in kwartier lag, was al haar lust geheel vervlogen. De meisjes

wisten veel van zijne heldhaftigheid te vertellen. — Dora leerde hem hoogachten; zij zag den bloeienden jongeling, helaas! met een omwonden arm wandelen — zij moest medelijden met hem hebben; hij gelegenheid van een volksoproer was hij, met levensgevaar, de beschermder der buurt; zij moest hem eeren; zij vond in hem het vrolijkst, aangenaamst en onderhoudendst gezelschap — zij moest hem beminnen. De gewaarwordingen van Alonzo waren tot dezelfde hoogte geklommen, hoewel langs andere wegen; hij beminde de schoone Dora met drift, en het ontvangen bevel, om zich weder bij het leger te vervoege, deed beiden de belijdenis hunner liefde en de eeden van eeuwige trouw over hunne heete en bevende lippen vloeijen.

Hoe gelukkig waren zij, tot dat Alonzo het: « Vaarwel! » moest uitspreken. « Wanneer zien wij elkander weder? » vroeg Dora met tranen in de oogen. Ik ben bekend bij mijnen Vorst, » hernam Alonzo; « hij waardeert mij. De fortuin zal hem niet altijd ongunstig zijn; hij zal zegepralen; hij zal den gouden vrede weder in het vaderland brengen. Ja voorzeker, dat zal hij, mijn goede, edele Filips! »

« Filips? Koning Filips? » riep Dora doodelijk verschrikt; « Hemel! nu herinner ik mij eerst, dat gij hem dient. Mijn vader haat hem en zijnen geheelen aanhang. Nu, helaas, nu is alles gedaan! » Alonzo begreep dit ook; en welka uitroepingen, welke echtzuidelijke duo's hoorde men nu!

Weldra werden zij door het binnentreden van Leporello gestoord. « Wat brengt gij? » sprak Alonzo. « Dezen brief Mijneheer! Een courier van uw Regiment heeft dien gebracht. »

De brief wordt geopend. Welk een lichtstraal in dien akeligen nacht! Alonzo krijgt bevel in Madrid te blijven, voor zekere geheime bezigheden. Hij neemt zijne maatregelen, verbergt voor een ieder zijne gehechtheid aan Koning Filips, en om zijne Spaansche trouw niet te kwetsen, spreekt hij in het geheel niet over staatszaken. Hij tracht tot Pandolfo, van eene andere zijde, te naderen, daar hij, juist genoeg, dus redeneert: « Die man heeft langen tijd en altijd geld geteld; dat maakt de handen ruw en morsig — maar de ziel ook. Ruw is hij; hij zal dus ook gierig zijn. Ik heb middelen; die moet ik doen gelden. »

Hij leet een bezoek bij den ouden af, verhaalt, hoe hij, als soldaat, binnen weinige weken misschien vele honderde uren verwijderd moest zijn, en dus, vooral in zulke drukkende tijden, niets noodiger had dan een braaf man, die met geld en regt wist om te gaan, en wien hij de beheering zijner aanzienlijke bezitting met een vol vertrouwen kon overgeven. De oude waterhandde reeds, en, als een voorsmaak, wreef hij zijnen regter voorsten vinger aanhoudend snel en zacht tegen den duim. Met honderd buigingen volgde hij Alonzo naar deszelfs woning, om, door eigen aanbeveling der stukken, zich aanstonds midden in de zaak te plaatsen.

« Dat gaat goed, » dacht Alonzo binnentredende. Hij ging in een tweede vertrek, om de stukken te halen; Pandolfo bleef in het eerste. Courantschrijvers hebben met meisjes ten minste eene gelegenheid; Pandolfo zag in het ronde, en zijne oogen vielen eindelijk op den geopenden lessenaar. Hier lag een open brief, wiens plaatsteekening hem zoodanig in vuur zette, dat hij reeds ds hand naar denzelfden uitstreekte, toch Alonzo terugkwam. Er stond, namelijk, bovenaan: *Hoofdkwartier van den Aartshertog Karel te Salamanca*. — « Don Alonzo heeft geheime bezigheden in Madrid, spreekt nooit over staatszaken, althans niet tegen Oostenrijk — en nu deze brief, het een verklaart het ander — het kan niet missen » dacht don Pandolfo.

Hij maakte nu eene nog diepere buiging toen Alonzo binnentrad: « Heb is geen wonder, » dus begon hij, na allerlei omwegen, « dat een heer, die zulk een mooi fortuin bezit, ook *connexies* heeft, waardoor hij, nu en dan, van de ontwerpen der oorlogvoerende mogendheden. » ... Toen Alonzo hem hierop ernstig aanzag, wendde hij in eens den steven, « Ik meen maar zoo! Niet uit persoonlijk belang — ach, hemel! welk braaf man zou thans aan zoo iets denken? maar slechts, omdat men, door zekere verbindtenissen, het lieve vaderland dikwijls dienstiger kan zijn, dan door openlijken strijd. » ... Alonzo begreep hem; zijne heldentrouw blaakte; hij werd driftig; hij sprak — wat hielp het hem? Hoe meer hij poogde, te schijnen, wat hij was, des te meer werd Pandolfo overtuigd, dat hij was, wat hij scheen. « Laten wij het daarbij, » zeide de oude glimlagchend, « Gij krijgt dikwijls brieven uit het leger van den Aartshertog Karel dien God behoede! Gij krijgt die — ik weet het! ik heb bronnen, die men bij mij niet zoekt. Gij bloost, waarde heer en meester! waarom toch? De geheele wereld weet, een courantschrijver moet kunnen zwijgen. Geef mij de hand, edel man! — zoo! En nu vertrouwden tegen vrouwen! Ziet gij — mijn blad houdt zich voornamelijk staande door de bijgevoegde artikels van geheime briefwisseling, uit alle oorden der wereld gedagteekend. Onder ons gezegd: ik maak dit alles zelf. Over eenige misvattingen, al violen zij ook wat grof uit, leest het publiek heeren, heeft dezelve reeds voorgelen, wanneer ze opgehelderd worden, of licht over mij en mijne nieuwstijdingen; maar dit doet geen nadeel aan mijn blad; het tegendeel! Allengskens, echter, begin ik overtuigd te worden, dat, wanneer men een tijdlang geheime brieven heeft laten drukken, men er toch nu en dan wel eens een moet hebben. Ook de diepste brood uitgeput. Gij nu krijgt dikwijls tijdingen uit het Oostenrijksch leger. Betoën dus eene weldaad aan uwe dienaar; vertrouw mij het een en ander geheim, opdat ik het naderhand mijnen lezeren ook weder in stilte toevertouwen! » (*Het vertolg hierna*).

ADVERTISSEMENTEN.

Algemeene Vergadering van het Departement *PARAMARIBO*, der MAATSCHAPPIJ: *TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN*, op HEDEN den 23 Januarij 1832, des Avonds ten 7½ ure; Logo *CONCORDIA*.

Voorlezing: de Voorzitter A. ROELOFSZ, v. D. M.

Van de Plantagio *Killenstein*, kunnen geleverd worden, eetbare *TAIJERS*. Adres ten Kantore van C. L. WEISSENBRUCH.

A. SALOMONS zal *MORGEN*, om 9 uren, op *VENDU* verkoopen: *Provisien* en *Stukgoederen*. Almede een vier riems Tent-Corjaal en toebehooren.

CLEMENS BORUWKA vertrekt.

SCHEEPS-TIJDING.

BINNENGEKOMEN.

De Nd. Am. Brik *Ann*, Kapt. SAMUEL WATERHOUSE, van *Portland*.

De Nd. Am. Brik *Oracle*, Kapt. R. WADSWORTH, van *Boston*.

UITGEKLAARD.

Het Schip *Paramaribo*, Kapt. K. SPIROELBERG, naar *Amsterdam*; lading: 365 vaten Suiker; 21 balen heele en 2 dito gebroke Kollij; 22 balen schoone en 4 dito vuile Katoen en 12 punch. Rum.

De Nd. Am. Brik *Cadet*, Kapt. W. GROVER, naar *Gloucester*; lading: 250 vaten Malassie.

De Nd. Am. Brik *George Washington*, Kapt. G. BENJAMINS, naar de *Nickerie*.

Gedrukt te *Paramaribo*, bij de Erven J. BRINK.